

Wilt u reageren?
Hebt u een voorstel voor Opinie?
Mail dan naar opinie@tijd.be

Paul Becue

Vlaams-nationale recepten zijn niet nieuw, maar hun resultaat kan dat wel zijn

De oude ismen hebben uitgediend, schrijft Rik Van Cauwelaert in zijn opiniestuk 'Gelukkig was er Remco'. Zelfs het Vlaams-nationalisme, stelt hij. Het ontbreekt de Vlaamse beweging aan nieuwe ideeën, terwijl daar net veel nood aan is.

Dat het de Vlaams-nationalisten aan ideeën ontbreekt, klopt niet. Wel willen we vooral de ideeën in daden omgezet zien. De Vlaamse beweging is tot nog toe vrij stil gebleven bij de federale formatie. Dat is grotendeels te wijten aan het feit dat een Vlaams-nationalist hervormingen probeert door te duwen die enerzijds nodig maar anderzijds vooral grondig moeten zijn.

Toch willen we wegen op de onderhandelingen. Voor Kerstmis zijn we naar formateur Bart De Wever (N-VA) getrokken met een eisenbundel om de hervormingen ook een institutioneel karakter te geven. De ideeën die daarbij op tafel zijn gelegd, zijn bekend: splitsing van het arbeidsmarktbeleid, een gezondheidszorg door en voor de deelstaten, zowel preventief als curatief, en fiscale autonomie.

In een opiniestuk in deze krant stelden Axel Smits en Peter De Keyser dat België wat meer als Zwitserland zou moeten zijn. De Zwitserse kantons kennen wel fiscale autonomie, waardoor hun uitgavenpatroon meer in balans is met de inkomsten. Dat ontbreekt in België compleet. Deelstaten als Wallonië en Brussel leven zwaar boven hun stand. In Brussel en Wallonië blijft de activiteitsgraad ondermaats, exploderen de kosten voor het overheidspersoneel en dus ook de schuld.

De auteur

Paul Becue is de voorzitter van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen.

De kwestie

In de federale formatie kwamen institutionele hervormingen nauwelijks aan bod.

De conclusie

Fiscale responsabilisering van de deelstaten is noodzakelijk. Door de constructie van dit land raken institutionele hervormingen evenwel moeilijk uitgevoerd.

Ook Van Cauwelaert stelt, samen met de economen Dirk Heremans en Erik Buyst, vast dat fiscale responsabilisering noodzakelijk is voor beleidsverantwoordelijkheid en goed bestuur. Fiscale autonomie is een absolute voorwaarde om tot een bestuur te komen dat perspectieven biedt aan de volgende generaties. Het ongebreidel uitgeven in de hoop dat de federale staat de tekorten bijpast, is geen optie meer.

Die ideeën zijn niet nieuw, de recepten evenmin, maar het resultaat kan weleens nieuw zijn. De vraag is alleen waarom die nieuwe ideeën geen voedingsbodem krijgen.

Grendelmechanismen

De verklaring zit in de constructie van dit land en de koehandel die erbij is opgezet om tot die verdeling te komen. De grendelmechanismen, die Franstaligen in staat stellen met een minderheid de zaken te blokkeren, zijn antidemocratisch omdat ze elke hervorming onmogelijk maken. Ook al is het noodzakelijk om socio-economische hervormingen veilig te stellen.

Het blijft absurd dat dit land zware besparingsmaatregelen gaat doorvoeren als het institutionele kader daarin niet volgt. Elke inspanning kan door een volgende regering ongedaan gemaakt worden als die hervorming niet in de structuren

Het blijft absurd dat dit land zware besparingsmaatregelen gaat doorvoeren als het institutionele kader daarin niet volgt.

van het land wordt verankerd. Wat houdt de PS tegen om in 2029 - als ze opnieuw aan de macht zou komen - haar beleid van cliëntelisme, zoals ze dat jaren heeft gevoerd, niet opnieuw in te voeren? Die partij leeft ervan, bewijzen alle mogelijke schandalen van de afgelopen jaren, maanden en weken.

De Vlaams-nationalisten moeten dus geen nieuwe ideeën aanbrengen. Het is hun taak de politici ervan te overtuigen dat de democratie haar rechten heeft en dat het spel van meerderheden en minderheden gerespecteerd moet worden in zijn puurste vorm. Niet met absurde en achterhaalde mechanismen die de Franstaligen boven hun soortelijk gewicht laten boksen.

Het blijft dus uitkijken hoe de Vlaamse onderhandelaars met die ideeën willen omspringen, en wat de Franstaligen, in hoofde van MR-voorzitter Georges-Louis Bouchez en zijn Les Engagés-collega Maxime Prévot, ermee willen doen.

Het responsabiliseren van de deelstaten schept kansen, zowel voor Vlaanderen als voor Wallonië. De Vlaamse beweging hoopt in elk geval dat die visie ook in Franstalig België doordringt nu de PS aan de zijlijn staat. En om die ideeën alle kansen te geven om te rijpen, zijn we ietwat stiller op dit moment.